

[Indenrigsministeren.]

Som konsekvens af, at provenuet af indkomst- og formueskatterne til staten herved vil blive forøget med et beløb svarende til de hidtidige fælleskommunale indkomst- og formueskatter, foreslås det, at der på de årlige bevillingslove fastsættes et beløb, der vil være at tilsvare udligningsfonden af statskassen. Efter den foreslåede bestemmelse herom skal statskassens tilsvær være af en sådan størrelse, at udligningsfonden, når dens øvrige indtægter tages i betragtning, bliver i stand til at afholde de udgifter, der i henhold til lovgivningen påhviler fonden.

Idet jeg iøvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i bevoerterloven.

Valgt blev: *Axel Ivan Pedersen, Conradsen, Ditlevsen, Peter Jørgensen, K. Axel Nielsen, Orla Pedersen, Edel Saunte, Vagn Bro, Damsgaard, Heilesen, Anker Lau, Helga Pedersen, Weikop, Hanne Budtz, Fanger, Aage Fogh og Steen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1693, fremsættelsen i tidenden sp. 3071).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. Axel Nielsen: Det er, såvidt jeg ved, første gang, der her i folketinget er fremsat lovforslag om ophævelse og afløsning af ålegårdsretten. Vedtages forslaget, hvad jeg håber og tror, vil endnu et af de fra fortiden nedarvede gamle privilegier være afskaffet; et resultat, som i hvert fald det overvejende antal af Danmarks fiskere vil hilse med glæde.

Ålegårdsprivilegiet er meget gammelt. Først var det en ret for kongen som ejer af forstranden, senere blev det ved håndfæstninger gjort til en eneret for adelen og grundejerne langs kyststrækningerne til med det redskab, der benævnes ålegård, at fange ålen, når den om efteråret søger ud i Atlanterhavet fra vore farvande. Jeg skal ikke fordybe mig i ålegårdsrettens historie; herom vil jeg henviser til de betænkninger, der er afgivet af de tre kommissioner, der har behandlet spørgsmålet om ålegårdsrettens afløsning.

Den sidste kommission, som jeg har haft den ære og glæde at være medlem af, har afgivet betænkning den 15. april 1955, og det foreliggende lovforslag bygger i alt væsentligt på et af denne kommission udarbejdet forslag.

Ålegårdsretten er som nævnt en eneret til at fange ål med ålegårde. Hvad der forstås ved en ålegård, har i tidens løb været genstand for nogen uenighed, idet der hos rettens indehavere har været en forståelig tilbøjelighed til at søge begrebet ålegård udvidet fra det oprindelige, med vore øjne set ret primitive redskab til det moderne, ofte ret komplicerede fangstredskab, der som regel bruges i dag.

Den uklarhed, der har rådet om, hvilke redskaber der nød beskyttelse som omfattet af ålegårdsprivilegiet, blev i nogen grad afhjulpet ved saltvandsfiskeriloven af 1907, der optog den definition, som den første ålegårdskommission af 1897 havde udarbejdet.

Samme lov indførte ålegårdsnævn og ålegårdsovernævn til at afgøre uoverensstemmelser mellem ålegårdsejerne og de frie fiskere, og i disse nævns afgørelser samt ved forskellige domstolsafgørelser har vi efterhånden fået et materiale, der sætter os i stand til at bestemme, om et til ålefangst bestemt redskab falder ind under ålegårdsprivilegiet eller ej. Der har efterhånden dannet sig en nogenlunde klar praksis, og herefter nyder adskillige meget fiskedygtige redskaber ingen beskyttelse. Alligevel benytter mange ålegårdsejere eller de, der har lejet ålegårdsretten, disse ikke beskyttede redskaber. Af det materiale, der er indsamlet af fiskeriministeriet gennem fiskebetjente hele landet over — et materiale, der er stillet til rådighed for kommissionen